

Abbate Raymond Wolf

psalmos e canticos

Traductiones biblic
con notas textual per le traductor

Abbate Raymond Wolf:
Psalmos e canticos – traductiones biblic

Nihil obstat

Lugduni, die 20a dec. 1959

J. Moreton P.S.S.

Cens. dep.

Imprimatur

Lugduni, die 4a januarii 1960

C. Dupuy

Ep. aux. Lugd.

Iste 13 psalmos, Magnificat e Nunc Dimittis esseva in 1959 traducite in interlingua per le abbate francese Raymond Wolf. Le quaderno esseva republicate in 1982 per le Servicio Interlingua e ora de novo in 2012.

Transcription: Thomas Breinstrup. Composition:
Thomas Breinstrup. Publicate: julio 2012
© 2012 Union Mundial pro Interlingua

Bibliotheca digital in interlingua

www.interlingua.com

Le Bibliotheca digital in interlingua es un collection de e-libros, redigite e publicate per le Union Mundial pro Interlingua (UMI)
www.interlingua.com

Psalmos e canticos

Traductiones biblic del abbate Raymond Wolf, presentate per André Tardieu in Currero International, augusto-septembre-octobre 1960:

Desde alicun menses un nove obra ha inrichite le litteratura interlinguistic: le traduction de textos biblic per le abbate Raymond Wolf. Il es utile presentar iste obra proque illo es le prime fragmento del Biblia a esser traduite in interlingua.

Ante toto “Psalmos e canticos” ha recipite le imprimatur del Clero (Ecclesia catholic), e isto representa un resultado non negligibile. Le professor de Scriptura Sancte qui ha date le “nihil obstat” necesse, ha dicite al abbate Wolf, que ille se cargava comprender interlingua “a prime vista”, lo que es un illustration pro nostre propaganda.

Le qualitate prime de un traduction es le exactitude. Le texto utilisate es le texto hebreo, e abbate Wolf ha recurrite super toto al Biblia de Jerusalem que seque le texto hebreo e es un labor de specialistas, de preferentia al Vulgata que es un mal traduction del traduction grec del texto hebreo. Jam, in su epocha, Sancte Jeronimo voleva corriger le Vulgata, ma le routine de iste tempore esseva plus forte que ille.

Pro meliorar su traduction, abbate Wolf ha usate anque 1 eversion francesa del benedictinos de En-Calcat e le nove version latin, nominate “Nove psalterio” e ora usate pro le breviario. E a vices ille ha empleate le texto hebreo, particularmente in le “De Profundis”.

Ma le exactitude non es solo in le senso; illo es anque in le genere e in le maniera, super toto in le passages poetic como le psalmos in le quales le character del poesia hebraic es le plus marcate parallelismo e su antitheses.

Le autor non ha traducite le nomine de Yahveh. In effecto, le traduction debe convenir al catholico como al protestantes. Le protestantes dice “Le Eterne”, lo que es multo proxime al etymologia, e le catholicos usa “Le Senior”. Dunque le melio era conservar Yahveh.

In fin io debe signalar que abbate Wolf desirarea que su traduction crea inter ille e le futur lectores de “Psalmos e Canticos” un excambio de litteras.

Que omnes qui vole exprimer criticas scribe a:

Abbate Raymond Wolf, 25, Rue René-Leynand, Lyon I-er, Francia

Psalmo 1

In le Vulgata: “Beatus vir qui non abiit in consilio impiorum”.

- 1 Beate le viro qui non vade
In le consilio del impios,
Ni sta in le via del peccatores,
Ni sede al rango del irridentes,
- 2 Sed se complace in le lege de Yahweh
E medita super lo die e nocte.

- 3 Ille es como un arbore plantate
Juxta le curso del aquas,
Qui da su fructo in le tempore.
Su foliage nunquam se desicca:
Toto que ille face prospera.

- 4 Nihil simile con le impios, nihil simile!
Sed illes son como le palea
Que le vento subleva del terra.

- 5 In le judicio le impios non stara,
Le peccatores non essera
In le consilio del sanctos.

- 6 Quia Yahweh cognosce le vias del sanctos,
Sed le via del peccatores duce al ruina.

Notas

- 1 Introduction del Psalterio per le selection del duo vias.
- 3 Item in Jeremia (XVII-8).

Psalmo 2

In le Vulgata: “Quare fremuerunt gentes”.

- 1   Quare iste nationes in tumulto?
      Quare iste populos in van agitation?
- 2   Le reges del terra se subleva,
      Le princes conspira insimul
      Contra Yahweh e contra su Christo:
- 3   “Vamos! Nos rumpera lor ferros!
      Nos rejectara lor jugo!”
- 4   Ille qui habita le celos se ride de illes,
      Yahweh torna les in derision.
- 5   Tunc in su ira, pariente a illes,
      E in su furor terrificante les:
- 6   “Io,” ille dice, “io ha consecrate mi rege
      Super Sion, mi montania sancte.”
- 7   Io va publicar le decreto de Yahweh.
      Ille me diceva: “Tu es mi filio,
      Io te ha generate hodie.
- 8   Demanda, e io te dara le nationes in hereditage,
      Le terminos del terra in dominio.
- 9   Tu frangera les per un sceptro de ferro,
      Tu rumpera les como vasos de ollero!”
- 10   E nunc, reges, habe intelligentia;
      Instrue vos, governatores del terra.
      Timente, servi Yahweh,
- 11   Tremente, adora le.
      Si ille irasceva, vos perirea,
      Quia subito se inflamma su ira. –

Felice omnes qui se confide in ille!

Notas

- 2   Christo: Le Uncto del Senior, i.e. le rege e propheticamente le Messia.
- 7   Vide in Evangelio: “De qui le Christo es filio?” (Mattheo XXII-42)

Psalmo 23

In le Vulgata no. 22: “Dominus rogit me”.

- 1   Yahweh es mi pastor:
Nil me indige.
- 2   Super pratos de herba fresc,
Ille me parca.
Juxta le aquas del reposo
Ille me duce
- 3   Pro refacer mi anima.
Ille me conduce per le via recte,
Pro le amor de su nomine.
- 4   Si io ambula in un balle tenebrose,
Io time nulle mal:
Juxta me, ecce tu baston, tu virga,
Pro me assecurar.
- 5   Tu prepara pro me un tabula
Ante mi inimicos.
Tu unction perfuma mi capite,
Mi calice es plen nimis.
- 6   Le gratia e le felicitate me seque
Omne die de mi vita
Io habitara in le domo de Yahweh
In le longitude de dies!

Notas

- 1   Vide in Evangelio: “Io es le bon pastor.” (Johannes X-11)

Psalmo 100

In le Vulgata no. 99: “Jubilate Deo”.

- 1   Acclama Yahweh, omne terra.
- 2   Servi Yahweh con allegressa,
     Vade a ille con cantos de gaudio.
- 3   Sape que ille, Yahweh, es Deo:
     Ille nos faceva e nos es a ille,
     Su populo e le grege de su pastura.
- 4   Vade a su porticos rendente gratia,
     Entra in su atrios con hymnos,
     Celebra le e benedice su nomine!
- 5   Quia Yahweh es bon,
     Es misericordia es eternal,
     E su fidelitate demora
     De generation in generation.

Notas

- 3   Vide le psalmo 23: “Yahweh es mi pastor”.

Psalmo 113

In le Vulgata no. 112: “Laudate pueri Dominum”.

- 1   Alleluia! - Lauda, servos de Yahweh,
         Lauda le nomine de Yahweh!
- 2   Sia benedicte le nomine de Yahweh,
         E nunc e usque in eternitate!
- 3   Del sol levante usque al crepusculo,
         Sia laudate le nomine de Yahweh!
- 4   Yahweh es excelse super omne gentes:
         Su gloria super le celos!
- 5   Qui es como Yahweh, nostre Deo,
         Qui sede in le altissimo,
- 6   Cuje oculos respice in celo e in terra?
- 7   Del pulvere ille subleva le indigente,
         Del stercore ille retira le paupere,
- 8   Pro les placiar inter le princes,
         Inter le princes de su populo.
- 9   Del femina sterile in su domo,
         Ille face un matre felice
         Sedente inter multe filios.
         Alleluia!

Notas

- 1   Iste psalmo comencia le Hallel que le judeos cantava a lor festas principal.

Psalmo 120

In 1 Vulgata no. 120: “Ad Dominum cum tribularer”.

- 1 A Yahweh, in mi tribulation, io clamaba:
Ille me audiva.
- 2 “Yahweh, libera mi anima del labio mendace,
Del lingua fallace!”
- 3 Lingua de mendacio, qual pena on te dara?
E qual altere ancora?
- 4 Le sagittas del potente,
Con carbones ardente?” –
- 5 Infelice! In Mosech io habita,
In Cedar io campa!
- 6 Io viveva nimie tempore
Inter inimicos del pace.
- 7 Homine pacific, quando io parla,
Omnes quere le guerra!

Notas

- 1 Iste psalmo dice le suffrentia del homine fidel e pacific vivente inter le inimicos de Deo.
- 5 Mosoch e Cedar esseva populos estranie, inimic e barbare.
- 7 Le psalmo resta in le aere in un crito que es un appello a Deo, sed le psalmisa ha in le anima isto que ille diceva in le verso 1.

Psalmo 123

In le Vulgata no. 122: “Ad te levavi”.

- 1 A te io leva mi oculos,
Qui habita le celo!

- 2 Ecce illos como le oculos del servos
Super le mano de lor domino.

Como le oculos del serva
Super le mano de su domina:

Ecce nostre oculos super Yahweh, nostre Deo,
Usque ille commisera nos.

- 3 Miseicordia, Yahweh, misericordia pro nos!
Nimie derisiones nos satura!

- 4 Nostre anima es nimis satiate
Del sarcasmo del arrogantes,
Del despecto del superbes!

Notas

- 1 Le psalmista demanda a Deo de le adjuvar in su dolor quia ille es su servitor.
- 4 Mesme nota que in psalmo CXX-7.

Psalmo 126

In le Vulgata no. 125: “In convertando”.

- 1 Quando Yahweh reduceva l ecaptivos de Sion,
Il nos semblava soniar.
- 2 Tunc nostre bucca se impleva de risos,
Nostre lingua exultava in cantos.
Tunc on diceva in le nationes:
“Yahweh face meravilias pro illos!”
- 3 Yahweh face meravilias pro nos:
Ecce nos gaudente! -
- 4 Reduce, Yahweh, nostre captivos
Como le torrentes in le deserto! -
- 5 Illes qui semina lugente,
Recolta cantante:
- 6 Illes va, va plorante,
Jectante lor semine.
Illes reveni cantante,
Afferente lor fasces.

Notas

4 In le deserto: le Negeb.

5 e 6 Le gaudio del vita futur sequera le suffrentias del vita presente.

Psalmo 127

In le Vulgata no. 126: “Nisi Dominus”.

- 1 Si Yahweh non edifica le domo,
In van le constructores labora.
Si Yahweh non guarda le citate,
In van le custode vigila.
- 2 Tu avantia tu levar: in van!
Tu retarda tu somno: in van!
Dum tu manduca le pan del dolores.
Su carissimo qui dormi!
- 3 Filios son un hereditage de Yahweh,
Infantes un mercede.
- 4 Como sagittas in le mano del heroë,
Ita son le filios de su juventute.
- 5 Felice le viro qui de iste sagittas
Impleva su pharetra:
Juxta le porta, ille nil timera
Quando ille altercara con su inimicos.

Notas

- 1 “Sin me, vos pote facer nihil.” (Johannes XV-5)
- 2 Su carissimo qui dormi: allusion possibile al sonio de Salomon. (I Reges, III-5-15)

Psalmo 128

In le Vulgata no. 127: “Beati qui timent Dominum”.

- 1 Beate le viro qui time Yahweh,
Qui ambula in su vias!
- 2 Tunc tu vive del labor de tu manos,
Tu es felice e plen de benes.
- 3 Tu uxor es como un vinia fecunde
In le muros de tu domo.

Tu filios como nove olivieros
Circa tu tabula.
- 4 Ecce como essera benedicte
Le viro qui time Yahweh.
- 5 Que Yahweh te benedice de Sion!
Que tu vide Jerusalem prospere
Omne dies de tu vita!
- 6 Que tu vide le filios de tu filios,
E le pace super Israël!

Notas

- 1 Le felicitate essera pro ille qui servi Deo.

Psalmo 130

In le Vulgata no. 129: “De profundis”.

- 1 De abyssos io clama a te, Yahweh!
- 2 Senior, audi mi voce,
Que tu aure sia attentive
Al clamor de mi rece!
- 3 Si tu retene le peccatos,
Yahweh, qui va subsister?
- 4 Sed apud te es le misericordia:
Tunc, on te revere. -
- 5 Io spera in Yahweh, mi anima expecta.
Io es certe de su parola.
- 6 Mi anima sera in le Senior
Plus que le custode in le matino.
- 7 Israël, spera in Yahweh,
Quia apud ille es l egratia;
Juxta ille le abundantia del redemption.
- 8 Ille redimera Israël
De omne su iniquitates.

Notas

1 Iste es un cantico de sperantia in le misericordia de Deo.

6 e 7 Texto difficile ubi le LXX e le Vulgata ha parve differentias con hebreo.

Psalmo 137

In le Vulgata no. 136: “Super flumina Babylonis”.

- 1 Juxta le fluvios de Babylon
Nos sedeva e lugeva, memorante Sion.
- 2 Al silices vicin
Nos habeva endite nostre citheras.
- 3 E illac nostre custodes nos quereva cantos!
Ibi nostre raptores nos demandava gaudio!
“Canta nos, illes diceva, un cantico de Yahweh.”
- 4 Como cantarea nos un hymno de Yahweh
Super un terra estranie?
- 5 Si io te obliida Jerusalem,
que mi dextra se desicca!
- 6 Que mi lingua adhere a mi palato,
Si io perde tu memoria,
Si io non placia te, Jerusalem,
In altissimo de mi gaudio!
- 7 Memora, Yahweh, le filios de Edom,
Al die de Jerusalem, quando illes diceva:
“Destruue, destruue usque al fundationes!”
- 8 Filia de Babel, destractrice,
Felice qui te rendera
Le malos que tu nos faceva!
- 9 Felice qui capera, qui frangera
Tu pusillos conra le petra!

Notas

- 1   Dolor del captivos.
- 5   Fidelitate al patria.
- 7   Appello pro l ejustitia de Deo. Edom es un populo vicin qui attaccava Jerusalem per traition, in su maxime miseria. Il resta que iste appello al justitia de Deo es ancora distante del spirito evangelic del perdono. (Vide in Luca IX-55)

Psalmo 150

In le Vulgata: “Laudate Dominum in sanctis ejus”.

- 1   Alleluia! Lauda Deo in su sanctuario,
         Lauda le in le firmamento de su potentia!
- 2   Lauda le pro su obras megne,
         Lauda le in su maxime majestate.
- 3   Lauda te per le sono del tuba,
         Lauda le per le psalterio e le cithera.
- 4   Lauda le per le choreas e le tympano,
         Lauda le per le chordas e le tibias.
- 5   Lauda le per le cymbalos sonante,
         Lauda le per le cymbalos triumphante.
- 6   Que omne qui respira lauda Yahweh!
         Alleluia!

Notas

- 1   Iste psalmo es le doxologia final del Psalterio.

Magnificat

Cantico de Virgine Maria (Luca 1, 46-55).

- 46 Mi anima exalta le Senior,
- 47 E mi spirito exulta in Deo mi salvator
- 48 Quia ille respiceva le humilitate de su serva:
Ecce omne generationes me dicera beate.
- 49 Quia le Potente faceva pro me meravilias:
Su nomine es sancte.
- 50 Su amor se extende de generationes in generationes
Super illes qui le time.
- 51 Monstrante le potentia de su bracio,
Ille dispergeva le superbes in lor corde.
- 52 Ille reverteva le potentes de lor sedes,
Ille exaltava le humiles.
- 53 Ille impleva de benes le affamates,
E dimitteva le riches con manos vacue.
- 54 Relevante Israël su servo,
Ille memorava su amor.
- 55 Como ille habeva promittite a nostre patres:
In favor de Abraham e de su racia pro semper.

Notas

- 46 Maria rende gratias a Deo pro su felicitate e pro le salute del mundo.
- 48 Maria non se da un precio de virtute de humilitate: Illa recognosce su parvitate, su humilitate (in senso biblic).

Nunc dimittis

Cantico de Simeon (Luca 11, 29-32).

- 29 Nunc, Senior, dimitte tu servitor,
In pace, secundo tu parola.
- 30 Quia mi oculos videva
Tu salute,
- 31 Que tu pareva
Al facie de omne populos:
- 32 Lumine pro exclarar le nationes
E gloria de tu populo Israël.

Notas

- 32 Vide in Evangelio: “Io es le lumine del mundo.” (Johannes VIII-12)

Tabula del materias

Presentation (de Currero International, 1960)	3
Psalmo 1	4
Psalmo 2	5
Psalmo 23	6
Psalmo 100	7
Psalmo 113	8
Psalmo 120	9
Psalmo 123	10
Psalmo 126	11
Psalmo 127	12
Psalmo 128	13
Psalmo 130	14
Psalmo 137	15
Psalmo 150	17
Magnificat	18
Nunc dimittis	19